

Je zavádění hodnocení kvality v souladu s etikou ?

Jindra Pavlicová

PREZENTACE

Česká asociace sester, o. s.
Londýnská 15, 120 00 Praha 2
www.cna.cz

Etika nás provází celý život, a to jak profesní, tak i soukromý.

To pro sestry není žádná novinka, např. již v roce 1940 Estrid Rodhe napsala knihu Etika v ošetrovatelství a přeložila ji Ruth Tobolářová

Etika, která se dotýká zdravotnictví, ošetrovatelské péče spočívá již ve správném oslovení pacienta, poučení před výkonem-vyšetřením, nemocničním řádem, práva pacientů, srozumitelností naší řeči, prostorem na dotazy apod.

Naše chování:

- Ohleduplnost
- Taktnost
- Vstřícnost

v souladu se standardně provedeným výkonem tvoří základ pravidel morálky a etiky v ošetrovatelství.

Samozřejmou součástí etiky je i povinná mlčenlivost.

S výukou - seznámením se s etikou přicházíme do kontaktu již v rodině, dále při základním vzdělání a pokračování na vyšší úrovni je v pregraduální výchově při studiu na VOŠ a vysokoškolsky laděných ošetrovatelských programech.

Co tedy **ETIKA** opravdu je

(z řečtiny věda o mravnosti)

je to tradiční součást filosofie a lety prošla
mnoha vývojovými stadii.

Dříve se hovořilo pouze o etice lékařské, ale samostatnost našeho povolání nás nejen nutí ale opravňuje k tomu, že je i etika ošetrovatelská.

V posledních letech je kladen velký důraz na význam etiky a jejího kodexu, ať už ve formě osobní, národní nebo mezinárodní.

Zásady etického chování nelékařských pracovníků jsou zakotveny ve Věstníku MZ částka 7/2004

Proto je třeba zmínit etický kodex ICN a jeho českou verzi.

Mezinárodní etický kodex pro sestry byl přijat organizací ICN již v roce 1953. Česká republika a její největší profesní organizace sester – ČAS – přijala tuto normu v roce 2003.

Co to přináší v praxi a práci sestry:

- Sestra má povinnost pečovat o zdraví, předcházet nemocem, navracet zdraví a zmírňovat utrpení
- K těmto základům patří i respektování lidských práv (život, práva v nemoci, klidné stáří, důstojnost při umírání)
- To vše s patřičnou úctou ke každému člověku

Kodex ICN má 4 základní články:

- 1. sestra a spoluobčané***
- 2. sestra a ošetrovatelská praxe***
- 3. sestra a profese***
- 4. sestra a spolupracovníci***

První článek napovídá, že sestra vytváří prostředí a spoluzodpovídá za poskytovanou péči (zde jsou skryté informace, souhlas s péčí, mlčenlivost apod.)

Druhý článek je o ošetrovatelské praxi, zde hovoříme o osobní odpovědnosti za ošetrovatelské činnosti, ale i udržování kvalifikace na potřebné výši.

Dále samozřejmostí je slušné chování, image a prestiž ve společnosti.

Třetí článek jedná o vytváření a obnově norem ošetrovatelské praxe, řízení, výzkumu a vzdělávání.

Poslední – čtvrtý - článek pojednává o
spolupracovnících sester

*(všechny ošetrovatelské obory a další nelékařské
i lékařské profese)*

Do této problematiky patří povinná mlčenlivost sester - vycházející z úmluvy o lidských právech a biomedicině. Je nutno poznamenat, že je stále platný Zákon č. 20/1966 Sb., který stanovuje tuto povinnost.

Povinná mlčenlivost se týká zásadních a závažných skutečností jako je zdravotní stav pacienta, diagnóza, léčebné postupy a medikace.

Informovaný souhlas pomáhá ke zrovnoprávnění vztahu lékař-pacient, sestra-pacient. Běžně jde o písemnou formu. Je třeba vycházet ze skutečnosti, že pacient má právo na informace.

***Informovaný pacient se stává lepším
partnerem při léčení a ošetřování***

Neměl by existovat v našem chování náznak toho, že máme v našich činnostech nad pacientem převahu.

Jaké máme možnosti v informacích pro pacienta - jsou to nejen informační technologie, ale i písemné informace a informace osobně předané.

Je třeba vždy rozvážit, kdy a jaké informace použijeme, kdy není vhodná doba a stále si musíme uvědomovat svou osobní odpovědnost.

Připomeneme si, že pracujeme s citlivými údaji a mějme na paměti zákon o ochraně osobních dat tj. Zákon č. 101/2000.

Po revoluci vzdělávání sester zaznamenalo mnoho změn a v konečné fázi i přizpůsobení normám v EU. Toto vše je důležité, když hovoříme o etice a morálce

Vzdělání je hlavním nástrojem nejen pro poskytování ošetrovatelské péče, ale věková a vzdělanostní zralost je důležitá pro uvědomění si všech hodnot včetně těch etických.

Při zavádění systému kvality péče se mnohdy na tak důležitou věc, jako je **etika**, zapomíná.

A právě etika je nedílnou součástí kvality péče.

Komunikace je jedním z nejdůležitějších nástrojů při ošetřování nemocných, při poskytování péče, musí vždy být komunikace na patřičné úrovni
Je vždy v souladu s etickým chováním

Pacient vždy vnímá spíše naše chování, náš přístup naopak málokdy umí posoudit kvalitně a standardně provedený ošetrovatelský úkon

A jak nás učí filozofie, že všechno souvisí se vším, mějme na paměti to, že etika, morálka, chování a úroveň poskytovaných služeb tvoří jeden velký ***komplex***

Dochází li k hodnocení, tak vždy jako celku tohoto komplexu

Děkuji za pozornost

